

Schriftverklaring Ruth 4:11-12 door dr. H.F. Kohlbrugge

Vs. 11 en 12. En al het volk, dat in de poort was, mitsgaders de oudsten, zeiden: wij zijn getuigen: de Heere make deze vrouw, die in uw huis komt, als Rachel en als Lea, die beiden het huis van Israël gebouwd hebben, en handel kloekelijk in Efrata, en maak uw naam vermaard in Bethlehem.

En uw huis zij als het huis van Perez, (die Thamar aan Juda baarde) van het zaad dat de Heere u geven zal uit deze jonge vrouw. Hoe komt nu het volk van Bethlehem-Juda aan deze zegen? Het is anders het volk eigen, de ongerechtigheid toe te juichen, en de rechtvaardige met eenparige stemmen te verwerpen.

Maar hier hebben wij een volk voor ons dat, door Richteren, door het Woord en de Geest des Heeren bestuurd wordt. En of ook al een volk een tijd lang de gerechtigheid verwerpt, toch zal het waar worden, dat, daar men met de gerechtigheid volhoudt, men de dag zal beleven, waarop het volk de gerechtigheid prijzen en de ongerechtigheid verwerpen zal.

Het is niemand van nature eigen, dat te kiezen en te prijzen, wat voor God recht en gerechtigheid is, maar het is ons allen van nature eigen dat voor schoon en deugd te houden, wat in 's Heeren oog een gruwel is (Lukas 16 vs. 15). Maar gelijk God door Zijn Woord en Geest elk der zijnen van de weg des verderfs tot het eeuwige heil bekeert, zo komen er ook tijden en uren, dat de Heere een geheel volk omzet, zodat het de leugen en alle schijn-waarheid verwerpt, en alleen die gerechtigheid prijst, die voor God geldt, namelijk de gerechtigheid Jesu Christi. En wie deze gerechtigheid heeft te handhaven, wie de goede keus gedaan heeft, het voor tijd en eeuwigheid met Christus te wagen, die vrage niet wat mensen van hem zeggen, ook de allerhoogst geplaatsten en aanzienlijken, die de hoogste eer genieten in Kerk of Staat. (2 Samuel 16 vs. 23). Wie het waarachtige Woord der gemeente heeft te brengen, vrage nooit: wat zullen de mensen er van zeggen; maar: wat is waarheid voor 's Heeren aangezicht? En zo ga hij zijn gang in alle oprechtheid en goddelijke kracht, dan zal ook God de Heere Zijn beloften vervullen, Ps. 84 vs. 12: De Heere zal genade en ere geven. Hij zal het goede niet onthouden, degenen die in oprechtheid wandelen.

En zo grijpt de Heere zelf het volk aan, dat in de poort was, en Zijn Geest komt over dat volk. Zij zien in Boaz een rechtvaardig man, die het om niets dan om recht en gerechtigheid gaat, en zij wisten ook van Ruth, dat zij de goede keus had gedaan, dat zij niet haar eigen eer, maar de God Israëls gezocht had. Het volk zag, dat Boaz de lossen van Naómi en Ruth wilde zijn, niet uit eigen belang, maar opdat Gods genade gezien en verheerlijkt zou worden, en dat wel aan een vrouw, waarvan allen wisten dat zij een deugdzame vrouw was, wier vroomheid uit haar werken was te bewijzen, en op wier levenswandel het zonneklaar stond te lezen: bij haar geldt niets dan God de Heere, en Diens allerheiligst gebod, en dientengevolge de op dat gebod gegronde wil harer schoonmoeder.

Deze over Boaz en Ruth uitgesproken zegen kwam alzo van de Heilige Geest. Niet door eigen deugd, noch door eigen gerechtigheid wordt de mens gered, maar het is God de Heere, die arme kinderen Adams, arme zondaren en zondaressen, tot rechtvaardige mannen en vrouwen maakt. Op kromme en goddeloze wegen kan nooit Zijn zegen rusten, maar Hij ziet het wel, waar een arme ziel gerechtigheid najaagt, want dat heeft Hij zelf in zulk een ziel bewerkt. En zo blijft het waar: En de goedertierenheid, Heere! is uwe: want Gij zult een iegelijk vergelden naar zijn werk. Ps. 62 vs. 13. Zo gij uw ouders eert, zult gij ook ervaren, dat God Zijn Woord vervult, dat aan het vijfde gebod een belofte is verbonden. Bedenk alles wat waarachtig is, al wat eerlijk is, al wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat liefelijk is, al wat welluidt. Loop b.v. niet om elke kleinigheid, die u tegenstaat, uit uw dienst of uw betrekking, opdat de wereld het aan u gewaar wordt:

"die heeft zichzelf niet gezocht", en God zal u zegenen. Wie echter zichzelf zoekt, zijn eigen eer of belang bedoelt, al heeft het ook nog zulk een schone godsdienstige schijn, die zal ervaren, dat men God de Heere niet om de tuin kan leiden, als ware Hij een mens, en dat God hem straft, naar dat hij gedaan heeft.

In Zijne onuitputtelijke liefde heeft de Heere het verlorene lief. Wie nu zijn eigen verloren toestand heeft leren kennen, en daarmee tot de Heere heeft leren vluchten, krijgt ook onderwijs in de liefde tot de naaste; en waar men zijn evenmens eert en lief heeft, zegent God op de wonderbaarste wijze. Zo ontvingen Boaz en Ruth een zegen uit de mond des volks, maar ingegeven door de Heilige Geest, van Hem, die gesproken heeft en nog spreekt: geef u geheel aan Mij over en gij zult ervaren wie Ik ben. Aan de zegen van deze Verbonds-God is alles gelegen. Te vergeefs zal men zich moeite geven, om een huis te bouwen, een vrouw te bekomen, die daarin woont, te vergeefs is alles, wat men onderneemt, zo de grond niet is: Gods wil en gebed. Waar God de Heere deze grond in het hart heeft gelegd, daar laat Hij nooit varen de werken Zijner handen, maar zegent overvloediglijk, ver boven bidden en denken. Gewoonlijk denkt men, dat God zich om de zaken des dagelijkschen levens niet bekommert, en meent, dat de hoofdzaak is de kerk te bouwen. En men vergeet, dat elk huis een kerk behoort te zijn, en dat de gehele kerk gebouwd is, als elk huisgezin een kleine kerk is; en dat niet om zich zelf en de zijnen op te sieren met een uiterlijk vertoon van godsdienstigheid, waarbij het harte ver is van de levende God, maar om zich onder Gods Woord te buigen, Gods gebod in ere te houden, in een woord, dat in zulk een huisgezin alles in het werk wordt gesteld, opdat Gods naam niet gelasterd, maar geëerd en geprezen wordt, en men de naaste wel doe, ja door weldoen de mond stoppe aan de onwetendheid der dwaze mensen. (1 Petr. 2 vs. 15).

De zegen, die het volk uitsprak, was toch een merkwaardige zegen! De Heere make deze vrouw, die in uw huis komt, als Rachel en als Lea, die beiden het huis van Israël gebouwd hebben. Zonder vrouw is het huis geen huis, dat gebouwd kan worden; en deze vrouw make de Heere als Rachel en Lea, die beiden het huis van Israël gebouwd hebben. Waarom noemt de Heilige Geest juist hier deze twee? Waren er dan niet meer heilige vrouwen, wier namen hier konden aangehaald worden? Waarom zegt de Heilige Geest: Rachel en Lea, en niet: Lea en Rachel, daar toch Lea de oudere, en eerstgehuwde, was?

Ruth was, hoewel van heidense en Moabietische afkomst, een onberispelijke vrouw. Maar Boaz had alles aanvaard, wat van Elimélech, Chiljon en Machlon geweest was. Bij zijn huwelijk met Ruth gedenkt hij ook aan Chiljon, ofschoon Ruth niet Chiljon's maar Machlon's vrouw was geweest. En om Chiljon's wil worden hier beide Rachel en Lea genoemd: het huis van Boaz zou als 't ware een dubbel, een zeer wijd en vorstelijk huis zijn, dat beide zonen van Elimélech en Naómi vertegenwoordigen moest. Daarom werden beide namen, Rachel en Lea, aangehaald. En Rachel, om wie Jakob zeven jaren lang aangehouden had, werd achteruitgezet, verschoven en ter zijde geworpen door haar huichelachtige en gierige vader; daarom moest zij hier voor aan komen. Ja, Rachel heeft het tot op de bodem des harten vele jaren lang gesmaakt, wat het is, achteruitgezet en verschoven te worden, en dezelfde beker der smaad heeft Ruth ook uit moeten drinken tot op de droesem, toen zij achter de maaiers aren oplas op Boaz' veld! Maar o! waar men het zwijgend verdraagt, dat men verongelijkt en miskend wordt, en alles God in de handen stelt, en bij Zijn woord en gebod blijft, daar zal men ook gewisselijk eer ontvangen van de Heere, de God Zebaath, en wat jaren lang achter uitgezet, verschoven en als begraven was, staat plotseling boven aan. Daarenboven was Rachel in de aanvang onvruchtbaar, en ook Ruth had geen kind uit haar huwelijk met Machlon. Maar toch heeft Rachel twee zonen verkregen van de Heere: Jozef en Benjamin. Daarom moest Rachel ook bovenaan staan in de zegen des volks, opdat Ruth zou weten tot haar troost, dat Hij, die hemel en aarde uit niet geschapen heeft, ook wel machtig is het huis van Israël te bouwen, en dat het op Gods wegen alzo luidt: eerst onvruchtbaarheid en verongelijking, en dan zegen, eer en heerlijkheid, zoals het ook te lezen staat 1 Samuel 2 vs. 5. Wat hadden Rachel en Lea gedaan? Het huis van Israël gebouwd. Met Israël wordt hier

bedoeld: de aartsvader Jakob, die echter hier Israël genoemd wordt naar de nieuwe naam, die hem de Heere had gegeven, toen hij zich vorstelijk had gedragen met God en mensen. Jakob meende, dat met hem alles gedaan was; hij dacht, dat de vijand zou komen, en hem zou slaan, de moeder en de zonen. In zijn nood heeft Jakob met God en mensen geworsteld en gezegd: ik laat U niet gaan, tenzij Gij mij zegent. Hij is aan de Heere blijven hangen, heeft overwonnen en heeft zó de zegen ontvangen. Boaz bleef ook bij de Heere. Ruth kleefde haar schoonmoeder en zó de Heere aan, en zo moest hier staan de naam dezer beide vrouwen, die het huis van Israël gebouwd hadden, en datzelfde huis zou nu ook gebouwd worden uit Ruth. Wat doet alzo een vrouw, die God vreest? Zij bouwt haar huis, doch dit geschiedt niet alleen, doordat zij kinderen krijgt, maar allereerst en voornamelijk door hetgeen wij lezen: Spreuken 14 vs. 1: Elke wijze vrouw bouwt haar huis; maar die dwaas is, breekt het af met haar handen.

Door "een die zeer dwaas is" verstaat de Heilige Geest zulk een vrouw, die ongedurig is in al haar wezen, en zowel voor zich zelf als voor haar kinderen steeds het oog heeft op het tijdelijke en vergankelijke dezer wereld.

Een "zeer dwaze vrouw", meent, dat het huis te bouwen uitsluitend daarin bestaat, kinderen ter wereld te brengen en lichamelijk op te voeden; die dan verder maar eigen lust en zogenaamd vermaak najaagt, en de kinderen meer als een bijzaak beschouwt, ze vertroetelt en bederft, en verzuimt hen van de vroegste jeugd af Gods gebod en Gods Woord voor te houden.

"Een die zeer dwaas is" meent, dat de kinderen eigenlijk bestaan om de ouders roem te verschaffen, of, wat nog erger is, de inkomsten te helpen vermeerderen. Daar wordt alzo niet gedacht aan het tijdelijk en eeuwig behoud des huizes, maar aan ogenblikkelijke lust en vermaak, men vergeet dßßr, dat alles uit Gods hand komt, maar tracht alles te verkrijgen, wat de ijdelheid en wereldsgezindheid ingeeft.

Een wijze vrouw echter ziet al het vergankelijke, ook haar eigen huis, in het licht der eeuwigheid, zij ziet bij zichzelf niets dan zonde en schuld, maar weet toch alles zo in te richten, dat haar huis gegrond is op het heil des Heeren, op de rotssteen Christus, als op het eeuwige, onvergankelijke fundament. Zulk een moeder jaagt geen ijdel, werelds genot na, noch voor zichzelf, noch voor haar kinderen, maar dat zoekt zij, wat voor eeuwig behouden, voor eeuwig gelukkig maken kan. Zij begrijpt, dat zij daartoe leeft, en een huis van God de Heere heeft ontvangen, opdat dat huis dure tot in aller eeuwen eeuwigheid. Het huis wordt afgebroken, wanneer de vrouw denkt: ik ben hier de baas, en mag heersen zoveel ik wil; gebouwd wordt het huis daarentegen, als de vrouw denkt: ik ben hier dienstmaagd van mijn God, de dienstmaagd van de Heere en de dienstmaagd van de man, die Hij mij heeft gegeven, de moeder en leidsvrouw mijner kinderen.

Zo zoekt zij, als een in eigen oog geringe dienstmaagd, de eer van haar God, de eer van haar huis hoog te houden, en wat anderen met veel geld nauwelijks tot stand brengen, dat krijgt zij klaar door spaarzaamheid en gebed: zo heeft zij altoos allerlei om haar man en haar kinderen mee te verheugen. Ja, zó is het met een in Gods ogen wijze vrouw gesteld. De vrouw is daar, opdat het huis door haar gebouwd worde, en dat moet de vrouw ook weten, maar ook: dat zij het niet kan, maar dat zij met haar ganse huis, met man en kinderen, des Heeren is. Zo worstelt zij met haar God, en gebouwd wordt haar huis ten eeuwigen dage, ook al meent zij in haar druk te vergaan!

Vs. 11. En handel kloekelijk in Efratha, en maak uw naam vermaard in Bethlehem! Handel kloekelijk beduidt in de Hebreeuwse taal: Wees krachtig, het ontbreke u nooit aan kracht om door te zetten, wat gij onderneemt; (zoals in het laatste vers van Ps. 31: Weest sterk! en Hij zal ulieder hart versterken, o allen gij, die op de Heere hoopt!) Zulk een vrouw blijve dus aan 't worstelen met God. Efratha, de plaats waar zij met Naómi heengetogen was, beduidt wassen, toenemen. In de stad, die zulk een heerlijke naam

heeft, houdt zulk een wijze vrouw aan in 't gebed, en waar zij zó werkzaam is, komt zij te midden van haar zwakheid alles te boven, door kracht, die God haar verleent, juist dan als zij denkt: nu is alles verloren! En zo ervaart zij, wat de Heere voor haar is en voor haar doet. Bethléhem beduidt Broodhuis. Welke vrouw wordt van God geprezen? Zij, die zichzelf niet prijst, noch lof van mensen begeert. Het is de vrouw eigen, gaarne als een geschikte en bekwame huismoeder te worden geprezen. Die vrouwen zullen voor God en mensen geprezen worden, die niet weten, dat zij voortreffelijk zijn, en het met haar levenswandel bewijzen, dat zij dienstmaagden van haar God, dienstmaagden voor haar echtgenoten, moeders en leidsvrouwen van haar kinderen zijn.